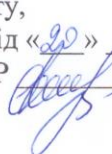

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економічної безпеки та митної справи
Кафедра міжнародних економічних відносин

Затверджено
Науково-методичною радою
Університету,
протокол від «20» 01 2022 № 2
Голова НМР С.А. Супруненко

**Робоча програма
навчальної дисципліни
«Міжнародна економіка»**

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»,
07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 051 «Економіка»,
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»,
«Економічна кібернетика»,
«Фінанси, банківська справа та страхування»
Статус дисципліни: вибіркова

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» складена на основі освітньо-професійних програм: «Економіка підприємства» першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності 051 «Економіка», «Економічна кібернетика» першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності 051 «Економіка», «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», затверджених Вченою радою Університету ДФС України «25» 04 2019 року (протокол № 4).

Укладачі:

Н. Стежко, д.е.н., професор, в.о. завідувача кафедри міжнародних економічних відносин

М. Назаров, к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Рецензенти:

О. Чернова, к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин

В. Гурочкіна, д.е.н., доцент, професор кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки

Гарант освітньої програми «Економіка підприємства»

Л. Слюсарєва, д.е.н., доцент, професор кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки

Гарант освітньої програми «Економічна кібернетика»

В. Лаговський, к.е.н., доцент, в.о. завідувача кафедри кібернетики та прикладної математики

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

М. Бєдринець, к.е.н., доцент, в.о. завідувача кафедри публічних фінансів

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто і схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин, протокол від «10» січня 2022 р. № 1

В.о. завідувача кафедри

Н. Стежко, д.е.н., професор

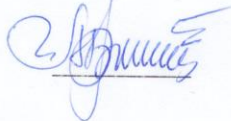
Розглянуто і схвалено на засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи, протокол від «19» 01 2022 р. № 1

Голова Вченої ради Навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи

В. Біла, д.ю.н., доцент

Завідувач сектора навчально-методичного забезпечення освітнього процесу

С. Меднікова

Рєєєтєраційний номер № _____

Рецензія
на робочу програму навчальної дисципліни
«Міжнародна економіка»

підготовлену д.е.н., професором, в.о. завідувача кафедри міжнародних економічних відносин ДПУ Стежко Н.В., к.е.н., доцентом, доцентом кафедри міжнародних економічних відносин Назаровим М.І.

В нинішній час, коли відбуваються інтернаціоналізація всіх сфер господарської діяльності, зростає взаємозалежність національних економік, Україні необхідно зайняти належне місце у світовій економіці. З різних причин, об'єктивних і суб'єктивних, Україна була в значній мірі далекою від цих процесів, що значно стримувало розвиток її економіки. Опозиція концепціям ринкових відносин і відкритій економіці, яка панувала у теорії і практиці управління економікою України, також відіграла свою негативну роль.

Нині відбувається перегляд теоретичних основ та практики функціонування господарського механізму України, здійснюється пошук шляхів входження молодого незалежної держави у світове господарство. Зовсім по-іншому оцінюється значення зовнішньоекономічних зв'язків, як необхідної умови здійснення радикальних економічних реформ і структурної перебудови економіки. Цим обумовлюється зростання актуальності оволодіння знаннями основних елементів зв'язків і закономірностей розвитку сучасної міжнародної економіки.

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» дасть змогу студентам сформувані теоретичні знання, уміння та практичні навички у галузі міжнародної економіки, форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин.

За змістом, структурою, логікою викладання матеріалу робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» є досить вдалою, містить теоретичну та практичну цінність, а отже рекомендується до впровадження у освітній процес кафедрою міжнародних економічних відносин ДПУ.

Рецензент:

к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин

О.В. Чернова

Рецензія
на робочу програму навчальної дисципліни
«Міжнародна економіка»
підготовлену д.е.н., професором, в.о. завідувача кафедри
міжнародних економічних відносин ДПУ Стежко Н.В., к.е.н., доцентом,
доцентом кафедри міжнародних економічних відносин Назаровим М.І.

Сучасне світове господарство розвивається за принципом поглиблення і розширення економічних відносин між країнами, міжнародного поділу праці, розвиток та укріплення міжнародних господарських структур. Актуальність проблеми та динаміка міждержавних стосунків вимагають швидкого реагування на всі зміни у світовому господарстві, поглибленого вивчення їхніх причин та наслідків.

Сучасний етап відкриває сприятливі перспективи щодо посилення ефективності розвитку економіки України за рахунок оптимального використання переваг міжнародного поділу праці. При цьому складність проблем інтегрування нашої країни в сучасну міжнародну економічну систему визначається передовсім тим, що вона, як й інші пострадянські держави, розпочавши перехід до ринкової економіки, потрапила до глибокої трансформаційної кризи. За цих умов, перехід України до ринкової економіки відкритого типу поглиблює значення дисципліни «Міжнародна економіка» у процесі підготовки економістів.

Запропонована автором програма навчальної дисципліни має дуже важливе значення, адже в ній ґрунтовно розглядаються основні принципи функціонування світової системи господарства, міжнародної торгівлі, руху капіталу та робочої сили, механізм міжнародних розрахунків та валютно-фінансових відносин.

Рецензована робоча програма навчальної дисципліни подана у відповідності до методики викладання у вищій школі. В ній системно наведено комплекс питань, які в сукупності розкривають сутність дисципліни.

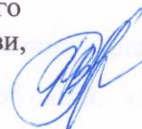
Методологічну основу представленої робочої програми навчальної дисципліни складає принцип єдності теорії і практики.

Ознайомлення з текстом робочої програми навчальної дисципліни дає підстави вважати її змістовною, логічно побудованою та досить цікавою.

Викладене вище дає всі підстави зазначити, що автор реалізував поставлені перед собою задачі, тому вважаємо, що рецензована робоча програма навчальної дисципліни повністю відповідає вимогам, що пред'являються до аналогічних публікацій.

Рецензент:

В. О. заступника директора з наукової роботи
та міжнародної діяльності Навчально-наукового
інституту економічної безпеки та митної справи,
д.е.н., доцент

В.В. Гурочкіна

ЗМІСТ

1.	Передмова	3
2.	Опис навчальної дисципліни	4
2.1.	Перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни	5
2.2.	Результати навчання	7
2.3.	Пререквізити та пост реквізити вивчення дисципліни	8
2.4.	Структура навчальної дисципліни	9
3.	Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями	13
4.	Критерії оцінювання	29
5.	Засоби оцінювання	34
6.	Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю	35
7.	Рекомендована література	39

1. ПЕРЕДМОВА

За останнє десятиліття структура світової економіки зазнала значних змін, а процес міжнародної інтеграції став передумовою формування глобального економічного простору. Це викликано зростаючим впливом економічних процесів на еволюцію геополітичної ситуації на планеті, що створює нові обставини, які моделюють сучасний світ. Геополітичний простір як методологічна категорія поступово уступає місце геоекономічному. Суттєво змінилася роль найважливішого інституту - держави. З'явилися наддержавні інститути, яким делеговано значну частину функцій держави, перш за все, макроекономічне регулювання, в тому числі, грошова емісія, регулювання ставки рефінансування.

Це свідчить про те, що сьогодні державні кордони втрачають своє колишнє значення. Якісно змінилися масштаби міграції робочої сили. Зазнали значних змін міжнародний фінансовий ринок, структура світової торгівлі, формується глобальна конкуренція і глобальний маркетинг. Інформаційний простір, що формує споживчі очікування, з появою Інтернету, також став безмежним.

У даних умовах роль міжнародної економіки значно зростає, як однієї із основних функцій системи міжнародного підприємництва, що забезпечує тісний зв'язок виробничої підсистеми із зовнішнім середовищем.

Постає необхідність у більш глибокому пошуку методологічних та методичних рішень, що виникають в процесі вивчення дисципліни «Міжнародна економіка».

Навчальна дисципліна «Міжнародна економіка» передбачає послідовний цільовий виклад основних питань міжнародних економічних відносин. Його особливість полягає в тому, що в структурі курсу та його змісті знайшли відбиток фундаментальні дисципліни, які викладаються на економічних спеціальностях такі як: економічна теорія, макроекономіка, історія економічних вчень та ін.

Метою навчальної дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичок у галузі міжнародної економіки, форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин.

Завдання навчальної дисципліни спрямовані на:

вивчення сутності міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку;

вивчення методів аналізу політико-правового, економічного соціально-культурного середовища та інфраструктури міжнародної економічної діяльності;

набуття та одержання знань з основних питань та проблем функціонування світової валютної системи, методології міжнародних розрахунків, регулювання міжнародних економічних відносин;

розуміння логіки, напрямків і форм розвитку процесів міжнародної економічної інтеграції;

вміння використовувати одержані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності України, враховуючи тенденції і перспективи розвитку міжнародних економічних відносин.

Методи та форми навчання:

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний, дослідницький.

Форми навчання: денна, заочна.

Форми організації занять: лекції, семінарські заняття, індивідуально-консультативна робота студентів.

Організація поточного контролю та підсумкового контролю знань:

Методи контролю: усний, письмовий, практичний, тестовий.

Форми підсумкового контролю: екзамен.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Міжнародна економіка»

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність Освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
Модулів – 4	Галузь знань: <u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		5-й	5-й
		Лекції	
		26 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		22 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		70 Самостійна робота	
		год.	110 год.
		Індивід.-консультац. робота: 2 год.	
	Спеціальність: <u>051 «Економіка»</u> Освітні програми «Економіка підприємства», «Економічна кібернетика»	Форма семестрового контролю: екзамен	

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність Освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
Модулів – 4	Галузь знань: <u>07 «Управління та адміністрування»</u>		
Змістових модулів – 5		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		5-й	5-й
	Спеціальність: <u>072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</u> Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»	Лекції	
		26 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		22 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		70 Самостійна робота	
		год.	110 год.
Індивід.-консультац. робота: 2 год.			
Форма семестрового контролю: екзамен			

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- за ОП «Економіка підприємства»:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки;

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

здатність до адаптації та дій в новій ситуації;

здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях;

здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;

розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави;

здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення;

здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків;

- за ОП «Економічна кібернетика»:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері економіки, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях;

здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами;

здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;

- за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності;

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища;

розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;

здатність здійснювати ефективні комунікації.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмними результатами навчання є:

- за ОП «Економіка підприємства»:

розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем;

усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави;

застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;

- за ОП «Економічна кібернетика»:

асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу;

знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки;

усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави;

застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади);

застосовувати відповідні економікоматематичні методи та моделі для вирішення економічних задач;

проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності;

використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність;

використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів;

відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя;

- за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»:

знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;

володіти методичним інструментарієм фінансової діагностики та аналітики стану та динамічного розвитку фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування); ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем;

вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;

застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення навчальної дисципліни є «Економічна теорія (політична економія, історія економіки, економічна думка)», «Макроекономіка».

Навчальна дисципліна є передумовою для вивчення наступних дисциплін:

- за ОП «Економіка підприємства»: «Маркетинг», «Логістика»;
- за ОП «Економічна кібернетика»: «Логістика», «Економіка праці»;
- за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»: «Податкові системи зарубіжних країн», «Міжнародні фінансові ринки», «Фінансові системи зарубіжних країн».

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Міжнародна економіка»
денна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1 заліковий кредит (30 год.)						
<i>ЗМ 1 Міжнародна економічна система (Темі 1-4)</i>						
T.1	Предмет, метод, завдання та логіка викладення курсу	2	2		11	15
T.2	Система міжнародних економічних відносин					
T.3	Середовище міжнародних економічних відносин	2	2		11	15
T.4	Моделі розвитку міжнародних економічних відносин					
Всього по модулю:		4	4		22	30
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
МОДУЛЬ II = 1 заліковий кредит (30 год.)						
<i>ЗМ 2 Міжнародний рух товарів, послуг та підприємницького капіталу (Т5-9)</i>						
T.5	Світовий ринок товарів і послуг	2	2		6	10
T.6	Міжнародний науково-технологічний обмін					
T.7	Світовий фінансовий ринок	2	2		6	10
T.8	Прямі інвестиції та міжнародне виробництво	2	2		6	10
T.9	Міжнародне портфельне інвестування					
Всього по модулю:		6	6		18	30
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
МОДУЛЬ III = 1 заліковий кредит (30 год.)						
<i>ЗМ 3 Функціонування світових ринків позичкового капіталу та праці (Темі 10-12)</i>						
T.10	Міжнародний кредит	2	2		2	6
T.11	Світовий ринок праці	2	2		3	7
T.12	Міжнародна трудова міграція					
Всього по змістовному модулю:		4	4		5	13
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						

<i>ЗМ 4 Міжнародна фінансова система (Темі 13-17)</i>						
T.13	Теорії валютних курсів				2	9
T.14	Світовий валютний ринок	2	2	1	1	
T.15	Світова валютна система				1	
T.16	Міжнародні розрахунки				2	8
T.17	Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	2	2		2	
Всього по змістовному модулю:		4	4	1	8	17
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Всього по модулю:		8	8	1	13	30
МОДУЛЬ IV = 1 заліковий кредит (30 год.)						
<i>ЗМ 5 Міжнародна макроекономіка (Темі 18-22)</i>						
T.18	Сутність і особливості міжнародної економічної інтеграції	2	2	1	6	30
T.19	Міжнародна регіональна інтеграція	2				
T.20	Європейська економічна інтеграція					
T.21	Глобалізація економічного розвитку	2	2		5	
T.22	Інтеграція України у світову економіку	2			6	
Всього по модулю:		8	4	1	17	30
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		26	22	2	70	120

заочна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1 заліковий кредит (30 год.)						
<i>ЗМ 1 Міжнародна економічна система (Темі 1-4)</i>						
T.1	Предмет, метод, завдання та логіка викладення курсу	2	2		6	30
T.2	Система міжнародних економічних відносин				8	
T.3	Середовище міжнародних економічних відносин				8	
T.4	Моделі розвитку міжнародних економічних відносин				8	
Всього по модулю:		2	2		30	30
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
МОДУЛЬ II = 1 заліковий кредит (30 год.)						
<i>ЗМ 2 Міжнародний рух товарів, послуг та підприємницького капіталу (Т5-9)</i>						
T.5	Світовий ринок товарів і послуг				6	6
T.6	Міжнародний науково-технологічний обмін				6	6
T.7	Світовий фінансовий ринок				6	6
T.8	Прямі інвестиції та міжнародне виробництво				6	6
T.9	Міжнародне портфельне інвестування				6	6
Всього по модулю:					30	30
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
МОДУЛЬ III = 1 заліковий кредит (30 год.)						
<i>ЗМ 3 Функціонування світових ринків позичкового капіталу та праці (Темі 10-12)</i>						
T.10	Міжнародний кредит				4	4
T.11	Світовий ринок праці				3	3
T.12	Міжнародна трудова міграція				4	4
Всього по змістовному модулю:					11	11
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						

<i>ЗМ 4 Міжнародна фінансова система (Темі 13-17)</i>						
T.13	Теорії валютних курсів				4	4
T.14	Світовий валютний ринок			1	3	7
T.15	Світова валютна система				3	
T.16	Міжнародні розрахунки				4	4
T.17	Платіжний баланс та макроекономічна рівновага				4	4
Всього по змістовному модулю:				1	18	19
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Всього по модулю:				1	29	30
МОДУЛЬ IV = 1 заліковий кредит (30 год.)						
<i>ЗМ 5 Міжнародна макроекономіка (Темі 18-22)</i>						
T.18	Сутність і особливості міжнародної економічної інтеграції	2	2	1	15	30
T.19	Міжнародна регіональна інтеграція					
T.20	Європейська економічна інтеграція					
T.21	Глобалізація економічного розвитку					
T.22	Інтеграція України у світову економіку					
Всього по модулю:		2	2	1	25	30
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		4	4	2	110	120

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ, МЕТОД, ЗАВДАННЯ ТА ЛОГІКА ВИКЛАДЕННЯ КУРСУ

План лекційного заняття

1. Економічний зміст міжнародної економіки.
2. Предмет і завдання курсу “Міжнародна економіка”.
3. Закони та закономірності розвитку міжнародної економіки.
4. Методи дослідження економічної взаємодії на міжнародному рівні.

План семінарського заняття

1. Економічний зміст міжнародної економіки.
2. Предмет і завдання курсу “Міжнародна економіка”.
3. Закони та закономірності розвитку міжнародної економіки.
4. Методи дослідження економічної взаємодії на міжнародному рівні.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Створення спільних підприємств як стратегія інтернаціоналізації економіки країни.
2. Міжнародний обмін товарами і факторами виробництва.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що являє собою міжнародна економіка як частина теорії ринкової економіки?
2. Назвіть основні ознаки міжнародної економіки?
3. Яка структура міжнародної економіки? У чому відмінність між міжнародною макро- і мікроекономікою?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
допоміжна [6, 7, 13, 17];
інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 2. СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

План лекційного заняття

1. Сутність міжнародних економічних відносин.
2. Вплив інтернаціоналізації на розвиток міжнародної економіки.
3. Сутність та форми міжнародного поділу праці.
4. Міжнародна спеціалізація і кооперування виробництва та форми їх прояву.
5. Світове господарство — середовище розвитку міжнародних економічних відносин.

План семінарського заняття

1. Сутність міжнародних економічних відносин.
2. Вплив інтернаціоналізації на розвиток міжнародної економіки.
3. Сутність та форми міжнародного поділу праці.
4. Міжнародна спеціалізація і кооперування виробництва та форми їх прояву.
5. Світове господарство — середовище розвитку міжнародних економічних відносин.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Поняття «відкритої економіки».
2. Аспекти, критерії та показники відкритості економіки.

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть конкретні форми міжнародних економічних відносин.
2. Що являє собою сучасна міжнародна економічна система?

3. Що являє собою процес інтернаціоналізації господарського життя та які форми прояву він має?
4. Що розуміється під міжнародним поділом праці?
5. Які існують форми міжнародного поділу праці?
6. У чому полягає сутність міжнародної спеціалізації та кооперування виробництва?
7. Що являє собою світове господарство? Які його характерні риси.

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
 допоміжна [6, 7, 13, 17];
 інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
 міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 3. СЕРЕДОВИЩЕ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

План лекційного заняття

1. Середовище існування системи міжнародних економічних відносин.
2. Природно-географічне середовище МЄВ.
3. Технологічне середовище МЄВ.
4. Політико-правове середовище, його формування і розвиток.
5. Економічне середовище. Національні економіки і їх систематизація.
6. Світова цивілізація і формування соціально-культурного середовища МЄВ.

План семінарського заняття

1. Середовище існування системи міжнародних економічних відносин.
2. Природно-географічне середовище МЄВ.
3. Технологічне середовище МЄВ.
4. Політико-правове середовище, його формування і розвиток.
5. Економічне середовище. Національні економіки і їх систематизація.
6. Світова цивілізація і формування соціально-культурного середовища МЄВ.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Взаємопроникнення національних культур і розвиток соціально-культурного середовища.
2. Роль транспортних сполучень в розвитку міжнародних економічних відносин.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що собою являє середовище розвитку МЄВ?
2. Які чинники впливають на формування середовища розвитку МЄВ?
3. Якими рисами характеризується природно-географічне середовище МЄВ?
4. Які тенденції розвитку технологічного середовища МЄВ в сучасних умовах?
5. Назвіть особливості політико-правового середовища.
6. Які критерії характеризують економічне середовище МЄВ?
7. Назвіть особливості формування соціально-культурного середовища МЄВ.

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
 допоміжна [6, 7, 13, 17];
 інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
 міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 4. МОДЕЛІ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

План лекційного заняття

1. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин.
2. Теорія меркантилізму.
3. Модель «ціни-золото-потоки» Д. Х'юма.

4. Теорія абсолютних переваг.
5. Теорія порівняльних переваг.
6. Теорія взаємного попиту.
7. Модель загальної рівноваги на основі теорії взаємного попиту.
8. Теорія співвідношення факторів виробництва.
9. Теорія вирівнювання цін на фактори виробництва.
10. Парадокс Леонт'єва та його пояснення.
11. Теорія специфічних факторів виробництва.
12. Теорема Самуельсона – Джонса.
13. Теорема Столпера – Самуельсона.
14. Ефект підсилення Джонса (до теорії Столпера-Самуельсона).
15. Теорема Рибчинського.
16. Теорія «пересічного попиту».
17. Теорія життєвого циклу товару.
18. Теорія конкурентних переваг.

План семінарського заняття

1. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин.
2. Теорія меркантилізму.
3. Модель «ціни-золото-потоки» Д. Х'юма.
4. Теорія абсолютних переваг.
5. Теорія порівняльних переваг.
6. Теорія взаємного попиту.
7. Модель загальної рівноваги на основі теорії взаємного попиту.
8. Теорія співвідношення факторів виробництва.
9. Теорія вирівнювання цін на фактори виробництва.
10. Парадокс Леонт'єва та його пояснення.
11. Теорія специфічних факторів виробництва.
12. Теорема Самуельсона – Джонса.
13. Теорема Столпера – Самуельсона.
14. Ефект підсилення Джонса (до теорії Столпера-Самуельсона).
15. Теорема Рибчинського.
16. Теорія «пересічного попиту».
17. Теорія життєвого циклу товару.
18. Теорія конкурентних переваг.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Теорія внутрішньогалузевої міжнародної торгівлі.
2. Теорія міжнародної торгівлі на основі монополістичної конкуренції.

Перелік питань для самоконтролю

1. З'ясуйте відправні гіпотези класичної теорії міжнародного обміну.
2. Накресліть геометричну модель теорії абсолютних переваг у міжнародній торгівлі.
3. У чому полягають особливості теорії порівняльних переваг?
4. Якими є головні припущення базової моделі порівняльних переваг Д. Рікардо?
5. Які додаткові чинники введено до моделі Хекшера-Оліна?
6. Що розуміється під надлишком факторів виробництва та інтенсивністю їх використання?
7. З'ясуйте головні умови, що спричиняють появу порівняльних переваг.
8. Дайте визначення теореми Столпера-Самуельсона.
9. У чому полягають особливості теореми Рибчинського?
10. Сформулюйте сутність парадоксу Леонт'єва.
11. Як проявляється ефект масштабу в межах фірми та у галузі вцілому?

12. У чому полягають особливості грошового ефекту масштабу?
13. Яким чином технологічні нововведення впливають на життєвий цикл продукту та його порівняльні переваги в торгівлі?
14. Опишіть головні стадії життєвого циклу продукту.
15. Які принципові риси притаманні теорії внутрішньогалузевої торгівлі порівняно з моделлю Хекшера-Оліна?
16. Чим визначаються вартісні співвідношення між товарами двох країн?
17. Розкрийте механізм формування вигоди країни від зовнішньої торгівлі.
18. Які відмінності між меркантилістською та неомеркантилістською теоріями?
19. Який основний зміст теорії розміру країни? На що спрямована ця теорія?
20. У чому полягає сутність теорії конкурентних переваг?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
 допоміжна [6, 7, 13, 17];
 інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
 міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 5. СВІТОВИЙ РИНОК ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

План лекційного заняття

1. Економічна сутність та сучасні напрямки розвитку світового ринку товарів.
2. Особливості розвитку світового ринку послуг в сучасних умовах.
3. Міжнародне регулювання ринку послуг.
4. Прогнозування світового ринку як невід’ємна складова ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю в сучасних умовах.

План семінарського заняття

1. Економічна сутність та сучасні напрямки розвитку світового ринку товарів.
2. Особливості розвитку світового ринку послуг в сучасних умовах.
3. Міжнародне регулювання ринку послуг.
4. Прогнозування світового ринку як невід’ємна складова ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю в сучасних умовах.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Види торгово-посередницьких операцій.
2. Біржова торгівля, аукціонна торгівля, міжнародні торги.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що собою являє світовий ринок?
2. Хто виступає в ролі суб’єктів на світовому ринку?
3. Які соціально-економічні умови необхідні для функціонування світового ринку?
4. Як визначаються обсяги експорту на світовому ринку?
5. Як визначаються обсяги імпорту на світовому ринку?
6. Як впливає зміна світової ціни на обсяги експорту та імпорту?
7. Які особливості властиві ринку послуг?
8. Охарактеризуйте риси, які притаманні послугам?
9. Чим міжнародна торгівля товарами відрізняється від торгівлі послугами?
10. Як здійснюється регулювання ринку послуг на глобальному рівні?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
 допоміжна [6, 7, 13, 17];
 інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
 міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 6. МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ОБМІН

План лекційного заняття

1. Сутність та передумови міжнародного науково-технологічного обміну.
2. Форми міжнародного науково-технологічного обміну.
3. Правові форми захисту технології.
4. Сучасний стан та перспективи залучення України до глобальної науково-технологічної системи.

План семінарського заняття

1. Сутність та передумови міжнародного науково-технологічного обміну.
2. Форми міжнародного науково-технологічного обміну.
3. Правові форми захисту технології.
4. Сучасний стан та перспективи залучення України до глобальної науково-технологічної системи.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення

1. Формування світового технологічного ринку.
2. Інтелектуальна власність та її охорона в міжнародному співробітництві.

Перелік питань для самоконтролю

1. В яких випадках технологія може вважатися фактором виробництва?
2. Що таке міжнародна передача технологій і в яких формах вона здійснюється?
3. Який технічний прогрес вважається нейтральним, який працевзберігаючим і який – капіталозберігаючим?
4. Які є механізми правового захисту технології і форми її міжнародної передачі?
5. У чому полягають економічні умови ліцензійних домовленостей?
6. Які дії здійснюють контрагенти у процесі купівлі-продажу ліцензії?
7. Яка послідовність операцій інжинірингу?
8. Які основні джерела комерційної передачі технологій?
9. Які переваги і недоліки лізингу?
10. Які переваги і недоліки франчайзингу?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
допоміжна [6, 7, 13, 17];
інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 7. СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ РИНОК

План лекційного заняття

1. Сутність, функції та суб'єкти світового фінансового ринку.
2. Види фінансових ринків.
3. Світовий валютний ринок, як спеціалізований сегмент фінансового ринку.
4. Світовий ринок боргових зобов'язань і титулів власності як сегмент фінансового ринку.

План семінарського заняття

1. Сутність, функції та суб'єкти світового фінансового ринку.
2. Види фінансових ринків.
3. Світовий валютний ринок, як спеціалізований сегмент фінансового ринку.
4. Світовий ринок боргових зобов'язань і титулів власності як сегмент фінансового ринку.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Ринок валютних і фондових деривативів.
2. Євроринок.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що собою являє світовий фінансовий ринок?
2. Які ознаки характерні світовому фінансовому ринку?
3. Які функції світового фінансового ринку?
4. За якими ознаками класифікують суб'єктів світового фінансового ринку?
5. Які існують види фінансових ринків?
6. Яка структура світового валютного ринку?
7. Опишіть механізм функціонування світового ринку боргових зобов'язань і титулів власності ?
8. Які особливості операцій здійснюваних на ринку титулів власності?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
допоміжна [6, 7, 13, 17];
інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 8. ПРЯМІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА МІЖНАРОДНЕ ВИРОБНИЦТВО

План лекційного заняття

1. Сутність прямого іноземного інвестування.
2. Основні елементи, структура та особливості інвестиційного клімату.
3. Оцінка ефективності зарубіжних інвестицій.

План семінарського заняття

1. Сутність прямого іноземного інвестування.
2. Основні елементи, структура та особливості інвестиційного клімату.
3. Оцінка ефективності зарубіжних інвестицій.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Оцінка інвестиційного клімату України.
2. Динаміка залучення іноземних інвестицій в Україну.

Перелік питань для самоконтролю

1. Як здійснюється систематизація міжнародних інвестицій?
2. Як класифікують прямі іноземні інвестиції згідно з міжнародною класифікацією?
3. Хто може виступати в ролі прямих інвесторів?
4. Охарактеризуйте транснаціональні корпорації як прямих інвесторів?
5. Чим відрізняються транснаціональні корпорації від багатонаціональних?
6. Які фактори впливають на залучення прямих іноземних інвестицій?
7. Які основні складові інвестиційного клімату?
8. Які економічні ефекти виникають в результаті здійснення прямих іноземних інвестицій?
9. Який зв'язок між показниками інвестиційного клімату та інвестиційного ризику?
10. Які основні мотиви спонукають інвесторів здійснювати інвестиції?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
допоміжна [6, 7, 13, 17];
інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 9. МІЖНАРОДНЕ ПОРТФЕЛЬНЕ ІНВЕСТИВАННЯ

План лекційного заняття

1. Принципи формування портфелів міжнародних інвестицій.
2. Сутність, види та структура портфелів міжнародних інвестицій.

3. Теорії портфельного інвестування.

План семінарського заняття

1. Принципи формування портфелів міжнародних інвестицій.
2. Сутність, види та структура портфелів міжнародних інвестицій.
3. Теорії портфельного інвестування.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Сучасні тенденції розвитку міжнародного ринку облігацій.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що собою являє портфель міжнародних інвестицій?
2. Назвіть основні види цінних паперів, у які здійснюються портфельні інвестиції.
3. Які основні тенденції виявляються в динаміці обсягів портфельних інвестицій та на ринках цінних паперів?
4. Дайте характеристику основних теорій портфельного інвестування.
5. За якими принципами формується інвестиційний портфель?
6. В чому виявляються недоліки надлишкової диверсифікації інвестиційного портфеля?
7. Охарактеризуйте роль портфельних інвестицій в сучасному міжнародному русі капіталу.
8. Накресліть модель диверсифікації фінансових ризиків.
9. За допомогою гравітаційної моделі визначте обсяги портфельних інвестицій між двома країнами.
10. У чому полягають особливості портфельних інвестицій?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
допоміжна [6, 7, 13, 17];
інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНИЙ КРЕДИТ

План лекційного заняття

1. Міжнародний кредит та його роль в розвитку міжнародних економічних відносин.
2. Форми міжнародного кредиту.
3. Міжнародні валютно-фінансові організації та світові фінансові центри в системі міжнародного кредиту.

План семінарського заняття

1. Міжнародний кредит та його роль в розвитку міжнародних економічних відносин.
2. Форми міжнародного кредиту.
3. Міжнародні валютно-фінансові організації та світові фінансові центри в системі міжнародного кредиту.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Зовнішня заборгованість України за типами кредиторів.
2. Роль міжнародного кредиту в розвитку виробництва.

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому полягає сутність міжнародного кредиту?
2. Визначте основні форми міжнародного кредиту.
3. Які функції виконує міжнародний кредит?
4. На яких принципах ґрунтується процес міжнародного кредитування?
5. Якою інституційною структурою забезпечується рух позичкового капіталу?

6. Що являють собою міжнародні фінансові центри?
7. Які види кредитів надає Міжнародний валютний фонд?
8. Які основні завдання Міжнародного валютного фонду?
9. Охарактеризуйте фінансові центри промислово розвинених країн.
10. Які фінансові установи входять до Групи світового банку?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
 допоміжна [6, 7, 13, 17];
 інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
 міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 11. СВІТОВИЙ РИНОК ПРАЦІ

План лекційного заняття

1. Сутність та характерні риси світового ринку праці.
2. Механізм функціонування світового ринку праці.

План семінарського заняття

1. Сутність та характерні риси світового ринку праці.
2. Механізм функціонування світового ринку праці.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Тенденції розвитку міжнародних регіональних ринків праці в сучасних умовах.

Перелік питань для самоконтролю

1. Проаналізуйте економічні фактори, які комплексно впливають на розвиток світового ринку праці.
2. Яким чином відбувається формування світового ринку праці в сучасних умовах?
3. Який механізм взаємодії між суб'єктами світового ринку праці?
4. Яка роль транснаціональних корпорацій у формуванні світового ринку праці?
5. Які існують моделі ринку праці та в чому полягають їх особливості?
6. Яким чином класифікують працівників на світовому ринку праці?
7. Назвіть основні сегменти світового ринку праці.
8. Як класифікують робочу силу на світовому ринку праці в залежності від характеру сфер міжнародної діяльності?
9. Яких працівників на світовому ринку праці відносять до працюючих не за контрактом?
10. Скільки міжнародних регіональних ринків праці виділяє Міжнародна організація праці?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
 допоміжна [6, 7, 13, 17];
 інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
 міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 12. МІЖНАРОДНА ТРУДОВА МІГРАЦІЯ

План лекційного заняття

1. Міжнародна трудова міграція в системі світогосподарських зв'язків.
2. Передумови та чинники розвитку міжнародної міграції в Україні.
3. Міжнародний міграційний досвід та напрямки його імплементації у практику міграційної політики України.

План семінарського заняття

1. Міжнародна трудова міграція в системі світогосподарських зв'язків.
2. Передумови та чинники розвитку міжнародної міграції в Україні.

3. Міжнародний міграційний досвід та напрямки його імплементації у практику міграційної політики України.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Вплив міграції робочої сили на обсяг ВВП.
2. Світові ринки робочої сили.

Перелік питань для самоконтролю

1. Дайте визначення понять міграції робочої сили, еміграції, імміграції, рееміграції, міграційного сальдо, «відпливу інтелекту».
2. У чому полягають економічні наслідки міграції для міжнародної економіки в цілому?
3. У чому полягає вплив еміграції на економіку країни-експортера робочої сили?
4. У чому полягає вплив імміграції на економіку країни, яка приймає іноземну робочу силу?
5. За якими ознаками здійснюється класифікація видів міграції населення?
6. Які чинники впливають на розвиток трудової міграції населення?
7. Які передумови розвитку міграційних процесів в Україні?
8. Які особливості міграційної політики США?
9. Яка мета міграційної політики Шенгенських країн?
10. Як впливає імміграція в малу країну на рівень середньої заробітної плати в моделі специфічних факторів виробництва?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
допоміжна [6, 7, 13, 17];
інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 13. ТЕОРІЇ ВАЛЮТНИХ КУРСІВ

План лекційного заняття

1. Валюта та валютні курси як основні елементи світової валютної системи
2. Сутність та види конвертованості валют
3. Паралельний обіг валют
4. Рівноважний валютний курс
5. Еластичність попиту і пропозиції іноземної валюти
6. Теорії валютного курсу.

План семінарського заняття

1. Валюта та валютні курси як основні елементи світової валютної системи
2. Сутність та види конвертованості валют
3. Паралельний обіг валют
4. Рівноважний валютний курс
5. Еластичність попиту і пропозиції іноземної валюти
6. Теорії валютного курсу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Модель Баумола-Тобіна.
10. Гіперреакція валютного курсу.

Перелік питань для самоконтролю

1. Як визначається внутрішній і зовнішній баланси та рівноважний валютний курс?
2. На підставі якого підходу валютний курс визначається сукупним попитом і пропозицією валюти?
3. Сформулюйте і поясніть закон однієї ціни.
4. Що означає паритет купівельної спроможності?

5. Що таке недооцінена і переоцінена валюта?
6. Що таке паритет відсоткових ставок і які умови його використання?
7. У чому полягає ефект Фішера?
8. Якими параметрами визначається пропозиція грошей у грошовій теорії валютного курсу?

Рекомендовані літературні джерела:

- основна [1-4];
 допоміжна [6, 7, 13, 17];
 інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
 міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 14. СВІТОВИЙ ВАЛЮТНИЙ РИНОК

План лекційного заняття

1. Сукупність, типи та особливості валютних ринків в сучасних умовах.
2. Валютна позиція і ризики банків при валютних операціях.
3. Способи платежу на валютному ринку.
4. Види валютних операцій.
5. Валютний арбітраж.

План семінарського заняття

1. Сукупність, типи та особливості валютних ринків в сучасних умовах.
2. Валютна позиція і ризики банків при валютних операціях.
3. Способи платежу на валютному ринку.
4. Види валютних операцій.
5. Валютний арбітраж.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Види валютних ринків.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Міжнародна система організації валютних ринків

Перелік питань для самоконтролю

1. Дайте визначення світового валютного ринку.
2. Які особливості характерні для сучасного світового валютного ринку?
3. На які групи поділяють учасників світового валютного ринку?
4. Які існують способи платежу на світовому валютному ринку?
5. Які з касових операцій називаються операціями спот?
6. У чому полягає сутність термінових угод з іноземною валютою?
7. Чи впливає інфляція в країні на курс її валюти? Якщо “ні” – то чому? Якщо “так”, то як, в якому напрямку впливає?
8. Як називається різниця між курсом продавця і покупця на світовому валютному ринку?
9. З якою метою здійснюються термінові угоди з іноземною валютою?
10. Назвіть основні способи платежу на валютному ринку.

Рекомендовані літературні джерела:

- основна [1-4];
 допоміжна [6, 7, 13, 17];
 інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
 міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 15. СВІТОВА ВАЛЮТНА СИСТЕМА

План лекційного заняття

1. Види валютно-фінансових систем.
2. Еволюція світової валютної системи.

3. Золотомонетний та золотодевізний стандарт.
4. Створення Бреттон-Вудської валютної системи.
5. Особливості становлення Ямайської валютної системи.

План семінарського заняття

1. Види валютно-фінансових систем.
2. Еволюція світової валютної системи.
3. Золотомонетний та золотодевізний стандарт.
4. Створення Бреттон-Вудської валютної системи.
5. Особливості становлення Ямайської валютної системи.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Європейська валютна система.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Суть та взаємозв'язки національних, міжнародних та світової валютних систем.

Перелік питань для самоконтролю

1. Які ключові моменти світової валютної системи?
2. Дайте визначення золотого стандарту і коротко опишіть його історію.
3. Чим золото девізний стандарт відрізняється від золотого?
4. Які ключові елементи Бреттон-Вудської угоди?
5. Дайте характеристику Ямайської валютної системи. Назвіть її основні елементи.
6. У чому полягає сенс європейської валютної системи і які її основні параметри?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];

допоміжна [6, 7, 13, 17];

інформаційні ресурси Інтернет[9-16];

міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 16. МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ

План лекційного заняття

1. Сутність та форми міжнародних розрахунків
2. Авансовий платіж
3. Оплата після відвантаження
4. Торгівля за відкритим рахунком
5. Механізм здійснення міжнародних розрахунків за допомогою акредитива
6. Механізм здійснення міжнародних розрахунків за допомогою інкасо

План семінарського заняття

1. Сутність та форми міжнародних розрахунків
2. Авансовий платіж
3. Оплата після відвантаження
4. Торгівля за відкритим рахунком
5. Механізм здійснення міжнародних розрахунків за допомогою акредитива
6. Механізм здійснення міжнародних розрахунків за допомогою інкасо

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Сучасна специфіка здійснення міжнародних розрахунків за допомогою акредитива.
2. Сучасна специфіка здійснення міжнародних розрахунків за допомогою інкасо.

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому полягає сутність міжнародних розрахунків?
2. Які є основні форми міжнародних розрахунків?
3. Охарактеризуйте авансовий платіж як форму міжнародних розрахунків.
4. Охарактеризуйте оплату після відвантаження як форму міжнародних розрахунків.

5. Охарактеризуйте торгівлю за відкритим рахунком як форму міжнародних розрахунків.
6. Які переваги та недоліки акредитивної форми розрахунків?
7. Які переваги та недоліки інкасової форми розрахунків?
8. Хто виступає у ролі суб'єктів міжнародних розрахунків?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
 допоміжна [6, 7, 13, 17];
 інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
 міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 17. ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС ТА МАКРОЕКОНОМІЧНА РІВНОВАГА

План лекційного заняття

1. Баланс міжнародних розрахунків як відображення світогосподарських зв'язків країни.
2. Джерела інформації для складання платіжного балансу.
3. Зміст платіжного балансу країни.
4. Методи зрівноваження платіжного балансу.
5. Методи державного регулювання платіжного балансу.
6. Імплементация механізмів врегулювання платіжного балансу в теоріях.

План семінарського заняття

1. Баланс міжнародних розрахунків як відображення світогосподарських зв'язків країни.
2. Джерела інформації для складання платіжного балансу.
3. Зміст платіжного балансу країни.
4. Методи зрівноваження платіжного балансу.
5. Методи державного регулювання платіжного балансу.
6. Імплементация механізмів врегулювання платіжного балансу в теоріях.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Стан платіжного балансу України.

Перелік питань для самоконтролю

1. В чому полягає сутність та якою є структура платіжного балансу?
2. В чому полягає зміст рахунку поточних операцій?
3. В чому полягає зміст рахунку операцій з капіталом та фінансових операцій?
4. В чому полягає зміст рахунку офіційних резервів?
5. Які чинники впливають на стан платіжного балансу?
6. Як здійснюється балансування платіжного балансу?
7. Що таке капітальні трансферти і на якому рахунку вони враховуються?
8. Як називаються фінансові активи, які знаходяться «під ризикою» в платіжному балансі?
9. Які критерії віднесення активів до резервних?
10. Що таке виключне фінансування і як воно враховується в платіжному балансі?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
 допоміжна [6, 7, 13, 17];
 інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
 міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 18. СУТНІСТЬ І ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

План лекційного заняття

1. Сутність, рівні та класифікація міжнародних інтеграційних процесів.
2. Наслідки інтеграційних процесів.
3. Необхідність участі України в інтеграційних процесах.

План семінарського заняття

1. Сутність, рівні та класифікація міжнародних інтеграційних процесів.
2. Наслідки інтеграційних процесів.
3. Необхідність участі України в інтеграційних процесах.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Особливості міжнародної економічної інтеграції країн, що розвиваються.
2. Процеси економічної інтеграції країн з перехідною економікою.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Інтеграційні процеси у світовому господарстві: сутність, об'єктивні передумови та сучасні тенденції розвитку.

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому полягає сутність економічної інтеграції?
2. Назвіть найсуттєвіші чинники економічного розвитку, що впливають на сучасну міжнародну економічну інтеграцію
3. Як співвідносяться між собою статичні та динамічні ефекти економічної інтеграції?
4. Систематизуйте головні змінні, які визначають макроекономічний ефект інтеграції.
5. Які фактори перешкоджають ефективній інтеграції України у світогосподарські процеси?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
допоміжна [6, 7, 13, 17];
інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 19. МІЖНАРОДНА РЕГІОНАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ

План лекційного заняття

1. Форми та особливості регіональної економічної інтеграції.
2. Особливості європейських інтеграційних процесів.
3. Північноамериканська економічна інтеграція.
4. Економічна інтеграція у Латинській Америці.
5. Особливості регіональної інтеграції країн Азії.
6. Економічне співробітництво країн Африки.

План семінарського заняття

1. Форми та особливості регіональної економічної інтеграції.
2. Особливості європейських інтеграційних процесів.
3. Північноамериканська економічна інтеграція.
4. Економічна інтеграція у Латинській Америці.
5. Особливості регіональної інтеграції країн Азії.
6. Економічне співробітництво країн Африки.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Основні чинники та етапи формування інтеграційного об'єднання МЕРКОСУР.
2. Інтеграційні процеси в Євразійському регіоні.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Сучасний стан і перспективи розвитку інтеграційних процесів на Африканському континенті.

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому полягає сутність міжнародної регіональної інтеграції?
2. Визначте особливості співробітництва між країнами, які уклали преференційну торговельну угоду.
3. Дайте характеристику митному союзу.
4. Визначте основні риси спільного ринку.
5. Якими ознаками характеризується економічний союз?
6. Які особливості Північноамериканської економічної інтеграції.
7. Назвіть фактори економічної інтеграції у Латинській Америці.
8. У чому полягають особливості регіональної інтеграції країн Азії?
9. Назвіть причини економічного співробітництва країн Африки.

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
допоміжна [6, 7, 13, 17];
інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 20. ЄВРОПЕЙСЬКА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ

План лекційного заняття

1. Сутність європейської інтеграції та етапи її розвитку
2. Аналіз інтеграційної взаємодії в системі Україна – ЄС.

План семінарського заняття

1. Сутність європейської інтеграції та етапи її розвитку
2. Аналіз інтеграційної взаємодії в системі Україна – ЄС.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Статичні та динамічні ефекти інтеграції в ЄС.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Інтеграційні угруповання країн Центральної та Східної Європи.

Перелік питань для самоконтролю

1. Визначте основні етапи формування Європейського Союзу.
2. Якими є основні цілі та напрямки функціонування ЄС?
3. Які етапи включає поглиблення економічного і валютного союзу ЄС у відповідності з Маастрихтським договором?
4. Що являє собою Європейська асоціація вільної торгівлі?
5. Назвіть основні умови та передумови загальноєвропейської економічної інтеграції.
6. Назвіть інституції ЄС та опишіть їхні функції.
7. Які основні напрямки спільної аграрної політики ЄС?
8. Який механізм взаємодії інститутів ЄС в рамках процедури прийняття рішень?
9. На яких нормативних документах ґрунтуються взаємовідносини між Україною та ЄС.

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
допоміжна [6, 7, 13, 17];
інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 21. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

План лекційного заняття

1. Сутність та характерні риси глобалізації економічного розвитку.
2. Концепції глобалізації.
3. Вплив глобалізаційних процесів на соціально-економічний розвиток країн світу.

План семінарського заняття

1. Сутність та характерні риси глобалізації економічного розвитку.
2. Концепції глобалізації.
3. Вплив глобалізаційних процесів на соціально-економічний розвиток країн світу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Вплив глобалізації на формування ринків праці.
2. Стратегічні альянси — генератор глобалізації.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Проблеми адаптації моделі економічного розвитку України в умовах глобалізації світового господарства.

Перелік питань для самоконтролю

1. Дайте визначення глобалізації та назвіть основні форми її прояву.
2. Обґрунтуйте критерії, показники та головні індикатори, які відображають динаміку глобалізації.
3. Назвіть основні риси економічної глобалізації.
4. У чому полягає сутність сучасних концепцій глобалістики.
5. Охарактеризуйте структуру глобального виробництва.
6. Як впливає глобалізація на соціально-економічний розвиток країн.
7. Назвіть позитивні фактори впливу глобалізації на соціально-економічний розвиток країн.
8. Які фактори глобалізації негативно впливають на соціально-економічний розвиток країн.
9. Яке місце України у сучасному глобалізаційному процесі?
10. Хто виступає у ролі суб'єктів і об'єктів глобалізації?

Рекомендовані літературні джерела:

основна [1-4];
допоміжна [6, 7, 13, 17];
інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
міжнародні видання [1,5].

ТЕМА 22. ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ

План лекційного заняття

1. Розвиток зовнішньоторгівельних зв'язків України в контексті інтеграції у світову економіку.
2. Розвиток міжнародного інвестиційного співробітництва в контексті інтеграції України у світову економіку.

План семінарського заняття

1. Розвиток зовнішньоторгівельних зв'язків України в контексті інтеграції у світову економіку.
2. Розвиток міжнародного інвестиційного співробітництва в контексті інтеграції України у світову економіку.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Складіть конспект за питаннями самостійного вивчення.

1. Концептуальні проблеми формування відкритої економіки.
2. Напрямки підвищення конкурентоспроможності української економіки.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Зовнішньоекономічна політика України: фактори формування та механізм її реалізації.
2. Відкритість національної економіки та її вплив на процеси економічної трансформації України.

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому полягає об'єктивна необхідність інтеграції України у сучасну систему світогосподарських зв'язків?
2. Що свідчить про багатовекторність України у процесах інтеграції?
3. Які товари переважають у товарній структурі експорту України?
4. Як можна оцінити відкритість української економіки?
5. В чому полягають стратегічні напрямки інтеграції української економіки?
6. Назвіть форми залучення України до світової економічної системи.
7. Які чинники сприяють інтеграції України до світової економічної системи?
8. Назвіть позитивні внутрішні чинники розвитку зовнішньої торгівлі України.
9. Які країни виступають стратегічними зовнішньоторгівельними партнерами України?
10. Які сектори української економіки вважаються інвестиційно привабливими для іноземних інвесторів?

Рекомендовані літературні джерела:

- основна [1-4];
- допоміжна [6, 7, 13, 17];
- інформаційні ресурси Інтернет[9-16];
- міжнародні видання [1,5].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

з курсу «Міжнародна економіка» (денна форма навчання)

Модулі	Модуль 1 - (8 балів)								Контрольний захід №1 – 4 балів
Теми	T.1	T.2	T.3		T.4				
Відповідь на семінарському занятті	2		2						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Модулі	Модуль 2 - (10 балів)					Контрольний захід №2– 4 балів			
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9				
Відповідь на семінарських заняттях	2		2	2					
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Модулі	Модуль 3 - (17,5 балів)								Контрольний захід №3 та №4 – 4+4 балів
Теми	T. 10	T.11	T.12	T.13	T.14	T.15	T.16	T.17	
Відповідь на семінарському занятті	2	2		2		2			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Індивідуальна робота				1,5					
Модулі	Модуль 4 - (14,5 балів)					Контрольний захід №5 – 4 балів			
Теми	T.18	T.19	T.20	T.21	T.22				
Відповідь на семінарському занятті	2			2					
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Індивідуальна робота	1,5								
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5								

Екзамен - 50 балів

Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів

з курсу «Міжнародна економіка» (заочна форма навчання)

Модулі	Модуль 1 - (8 балів)								Контрольний захід №1 – 4 балів	Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів
Теми	T.1	T.2	T.3		T.4						
Відповідь на семінарському занятті	2		2								
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи										
Модулі	Модуль 2 - (10 балів)										
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9						
Відповідь на семінарських заняттях											
Самостійна робота	2		2	2							
Модулі	Модуль 3 - (17,5 балів)										
Теми	T. 10	T.11	T.12	T.13	T.14	T.15	T.16	T.17			
Відповідь на семінарському занятті											
Самостійна робота	2	2	2		2						
Індивідуальна робота				1,5							
Модулі	Модуль 4 - (14,5 балів)										
Теми	T.18	T.19	T.20	T.21	T.22						
Відповідь на семінарському занятті	2			2							
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи										
Індивідуальна робота	1,5										
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5										

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту

	теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.
--	--

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 4 балів.

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2
Тестовий блок	2
Всього	4

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання тестового блоку

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі питання та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота здійснюється у формі доповіді з презентацією і оцінюється від 0 до 1,5 балів для денної та заочної форми навчання.

**Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти
(денна форма навчання)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
1,5	Послідовність, логічність написання доповіді по питаннях індивідуальної роботи, а також підготовка презентації по одному з питань та, відповідно, її захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
1	Послідовність, логічність написання доповіді по одному з питань індивідуальної роботи, але без презентації.
0	Не написано доповідь та не зроблено презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вмє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вмє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктивний-варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вмє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	задовільно	

50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			

Результати складання екзаменів оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно»).

Розроблені наступні критерії оцінки знань студентів при виконанні екзаменаційного завдання у письмовій формі:

Завдання	Виконання	Кількість балів
Відповідь на теоретичне питання	Дана повна та правильна відповідь, зроблені висновки	5
	Дана правильна відповідь яка може бути або неповною або містити деякі неточності	4
	Відповідь є неповною, поверхневою, містить помилки	3
	Відповідь є поверхневою з великою кількістю помилок	2
	Правильна відповідь відсутня	0
Виконання тестового завдання	Дана повна та правильна відповідь	3 <i>(максимальна кількість 30)</i>
	Дана не вірна відповідь	0
Виконання завдання на категорійний апарат	Дана повна та правильна відповідь	1 <i>(максимальна кількість 5)</i>
	Дана не вірна відповідь	0
Задача	Вірно розв'язана задача, зроблені висновки	10
	Вірно розв'язана задача, але може містити деякі неточності	8
	Розв'язок неповний, містить помилки	6
	Розв'язок неповний з великою кількістю помилок, відсутні висновки	4
	Задача розв'язана невірно	0

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

До засобів оцінювання та методів демонстрування результатів відносяться:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль проводиться у письмовій формі (здобувач вищої освіти повинен конструктивно відповісти на дані питання). Підсумковий контроль проводиться у письмовій формі (здобувач вищої освіти повинен конструктивно, локанічно та чітко відповісти на питання екзаменаційного білету).

Перелік питань до поточного контролю

1. Економічний зміст міжнародної економіки.
2. Предмет і завдання курсу “Міжнародна економіка”.
3. Закони та закономірності розвитку міжнародної економіки.
4. Сутність міжнародних економічних відносин.
5. Сутність та форми міжнародного поділу праці.
6. Міжнародна спеціалізація і кооперування виробництва та форми їх прояву.
7. Середовище існування системи міжнародних економічних відносин.
8. Світова цивілізація і формування соціально-культурного середовища МЄВ.
9. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин.
10. Теорія меркантилізму.
11. Модель «ціни-золото-потоки» Д. Х'юма.
12. Теорія абсолютних переваг.
13. Теорія порівняльних переваг.
14. Теорія взаємного попиту.
15. Модель загальної рівноваги на основі теорії взаємного попиту.
16. Теорія співвідношення факторів виробництва.
17. Теорія вирівнювання цін на фактори виробництва.
18. Парадокс Леонтьєва та його пояснення.
19. Теорія специфічних факторів виробництва.
20. Теорія життєвого циклу товару.
21. Теорія конкурентних переваг.
22. Економічна сутність та сучасні напрямки розвитку світового ринку товарів.
23. Сутність та передумови міжнародного науково-технологічного обміну.
24. Форми міжнародного науково-технологічного обміну.
25. Сутність, функції та суб'єкти світового фінансового ринку.
26. Види фінансових ринків.
27. Сутність прямого іноземного інвестування.
28. Принципи формування портфелів міжнародних інвестицій.
29. Міжнародний кредит та його роль в розвитку міжнародних економічних відносин.
30. Форми міжнародного кредиту.
31. Сутність та характерні риси світового ринку праці.
32. Міжнародний міграційний досвід та напрямки його імплементації у практику міграційної політики України.
33. Валюта та валютні курси як основні елементи світової валютної системи
34. Сутність та види конвертованості валют
35. Сукупність, типи та особливості валютних ринків в сучасних умовах.
36. Еволюція світової валютної системи.
37. Сутність та форми міжнародних розрахунків
38. Баланс міжнародних розрахунків як відображення світогосподарських зв'язків країни.
39. Зміст платіжного балансу країни.

40. Сутність, рівні та класифікація міжнародних інтеграційних процесів.
41. Наслідки інтеграційних процесів.
42. Форми та особливості регіональної економічної інтеграції.
43. Особливості європейських інтеграційних процесів.
44. Північноамериканська економічна інтеграція.
45. Економічна інтеграція у Латинській Америці.
46. Сутність європейської інтеграції та етапи її розвитку
47. Сутність та характерні риси глобалізації економічного розвитку
48. Вплив глобалізаційних процесів на соціально-економічний розвиток країн світу
49. Розвиток зовнішньоторгівельних зв'язків України в контексті інтеграції у світову економіку
50. Розвиток міжнародного інвестиційного співробітництва в контексті інтеграції України у світову економіку

Перелік питань до підсумкового контролю.

1. Економічний зміст міжнародної економіки.
2. Предмет і завдання курсу “Міжнародна економіка”.
3. Закони та закономірності розвитку міжнародної економіки.
4. Методи дослідження економічної взаємодії на міжнародному рівні.
5. Сутність міжнародних економічних відносин.
6. Вплив інтернаціоналізації на розвиток міжнародної економіки.
7. Сутність та форми міжнародного поділу праці.
8. Міжнародна спеціалізація і кооперування виробництва та форми їх прояву.
9. Світове господарство— середовище розвитку міжнародних економічних відносин.
10. Середовище існування системи міжнародних економічних відносин.
11. Природно-географічне середовище МЄВ.
12. Технологічне середовище МЄВ.
13. Політико-правове середовище, його формування і розвиток.
14. Економічне середовище. Національні економіки і їх систематизація.
15. Світова цивілізація і формування соціально-культурного середовища МЄВ.
16. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин.
17. Теорія меркантилізму.
18. Модель «ціни-золото-потоки» Д. Х'юма.
19. Теорія абсолютних переваг.
20. Теорія порівняльних переваг.
21. Теорія взаємного попиту.
22. Модель загальної рівноваги на основі теорії взаємного попиту.
23. Теорія співвідношення факторів виробництва.
24. Теорія вирівнювання цін на фактори виробництва.
25. Парадокс Леонтьєва та його пояснення.
26. Теорія специфічних факторів виробництва.
27. Теорема Самуельсона – Джонса.
28. Теорема Столпера – Самуельсона.
29. Ефект підсилення Джонса (до теорії Столпера-Самуельсона).
30. Теорема Рибчинського.
31. Теорія «пересічного попиту».
32. Теорія життєвого циклу товару.
33. Теорія конкурентних переваг.
34. Економічна сутність та сучасні напрямки розвитку світового ринку товарів.

35. Особливості розвитку світового ринку послуг в сучасних умовах.
36. Міжнародне регулювання ринку послуг.
37. Прогнозування світового ринку як невід'ємна складова ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю в сучасних умовах.
38. Сутність та передумови міжнародного науково-технологічного обміну.
39. Форми міжнародного науково-технологічного обміну.
40. Правові форми захисту технології.
41. Сучасний стан та перспективи залучення України до глобальної науково-технологічної системи.
42. Сутність, функції та суб'єкти світового фінансового ринку.
43. Види фінансових ринків.
44. Світовий валютний ринок, як спеціалізований сегмент фінансового ринку.
45. Світовий ринок боргових зобов'язань і титулів власності як сегмент фінансового ринку.
46. Сутність прямого іноземного інвестування.
47. Основні елементи, структура та особливості інвестиційного клімату.
48. Оцінка ефективності зарубіжних інвестицій.
49. Принципи формування портфельів міжнародних інвестицій.
50. Сутність, види та структура портфельів міжнародних інвестицій.
51. Теорії портфельного інвестування.
52. Міжнародний кредит та його роль в розвитку міжнародних економічних відносин.
53. Форми міжнародного кредиту.
54. Міжнародні валютно-фінансові організації та світові фінансові центри в системі міжнародного кредиту.
55. Сутність та характерні риси світового ринку праці.
56. Механізм функціонування світового ринку праці.
57. Міжнародна трудова міграція в системі світогосподарських зв'язків.
58. Передумови та чинники розвитку міжнародної міграції в Україні.
59. Міжнародний міграційний досвід та напрямки його імплементації у практику міграційної політики України.
60. Валюта та валютні курси як основні елементи світової валютної системи
61. Сутність та види конвертованості валют
62. Паралельний обіг валют
63. Рівноважний валютний курс
64. Еластичність попиту і пропозиції іноземної валюти
65. Теорії валютного курсу
66. Сукупність, типи та особливості валютних ринків в сучасних умовах.
67. Валютна позиція і ризики банків при валютних операціях.
68. Способи платежу на валютному ринку.
69. Види валютних операцій.
70. Валютний арбітраж.
71. Види валютно-фінансових систем.
72. Еволюція світової валютної системи.
73. Золотомонетний та золото-девізний стандарт.
74. Створення Бреттон-Вудської валютної системи.
75. Особливості становлення Ямайської валютної системи.
76. Сутність та форми міжнародних розрахунків
77. Авансовий платіж
78. Оплата після відвантаження
79. Торгівля за відкритим рахунком
80. Механізм здійснення міжнародних розрахунків за допомогою акредитива

81. Механізм здійснення міжнародних розрахунків за допомогою інкасо
82. Баланс міжнародних розрахунків як відображення світогосподарських зв'язків країни.
83. Джерела інформації для складання платіжного балансу.
84. Зміст платіжного балансу країни.
85. Методи зрівноваження платіжного балансу.
86. Методи державного регулювання платіжного балансу.
87. Імплементация механізмів врегулювання платіжного балансу в теоріях.
88. Сутність, рівні та класифікація міжнародних інтеграційних процесів.
89. Наслідки інтеграційних процесів.
90. Необхідність участі України в інтеграційних процесах.
91. Форми та особливості регіональної економічної інтеграції.
92. Особливості європейських інтеграційних процесів.
93. Північноамериканська економічна інтеграція.
94. Економічна інтеграція у Латинській Америці.
95. Особливості регіональної інтеграції країн Азії.
96. Економічне співробітництво країн Африки.
97. Сутність європейської інтеграції та етапи її розвитку
98. Аналіз інтеграційної взаємодії в системі Україна – ЄС
99. Сутність та характерні риси глобалізації економічного розвитку
100. Концепції глобалізації
101. Вплив глобалізаційних процесів на соціально-економічний розвиток країн світу
102. Розвиток зовнішньоторгівельних зв'язків України в контексті інтеграції у світову економіку
103. Розвиток міжнародного інвестиційного співробітництва в контексті інтеграції України у світову економіку

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Законодавчі і нормативно-правові акти

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 року №959-ХІІ
2. Закон України «Про здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23.09.1994 зі змінами та доповненнями
3. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» від 23.12.1998
4. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996
5. Митний кодекс України за №4495-VI від 13 березня 2012 р.

Основна:

1. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях підруч. / Ю. Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с.
2. Міжнародна економіка : підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук. – К. : КНЕУ, 2014. – 762 с.
3. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / Т.В. Шталь, В.О. Козуб, В.С. Артеменко та ін. – Харків: Форт, 2015. – 364 с.
4. Міжнародна економіка: підруч. / Є.В. Савельєв, І.Я. Зварич. – [вид. 4-те, переробл. та допов.]. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 424 с.

Допоміжна:

1. Багрова І.В. Гетьман О.О., Власюк В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Навч. пос. / За ред. І.В. Багрової. - Київ „Центр навчальної літератури”, 2004. - 384 с.
2. Білорус О. Стратегічні імперативи розвитку України в умовах глобалізації // Економічний часопис. – 2001. — №10. – С. 3-8.
3. Білорус О., Маслова-Лисичкіна Н. Глобалізація розвитку і соціальна безпека // Віче. — 2001. – №5. – С. 22-44
4. Богомолів О.Т. Вызов мировому порядку // Независимая газета. — 2000. — 3 февраля. — С. 5.
5. Буравльов Є., Стогній В. Науково-технологічна безпека України у контексті глобалізації // Вісник Національної академії наук України. — 2005. — №3. — С. 32-40.
6. Василенко В.М., Даниліна Т.О. Оцінка впливу глобалізації на економічне зростання України // Научные труды Донецкого национального технического университета. — Серия: Экономическая. — 2004. — №69. — С. 35-43.
7. Глобализация и экономическое развитие: национальный аспект. Монографія / Под науч. ред. Ю.В.Макогона. Донецк: ДонНУ, 2006, - 200 с.
8. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія / О.Г. Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін.; Наук. редактор О.Г. Білорус. – К.: КНЕУ, 2001. — 733 с.
9. Економічна енциклопедія. У 3 т. Т. 1. — К.: Академія, 2000. – С. 264
10. Івасів Б. С. Міжнародні розрахунки: Підручник. – Тернопіль: Карт – бланш, 2004. – 223 с.
11. Корчевська Л.О. Інтеграція України до світового ринку праці через використання трудового потенціалу // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.05.01 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. – Донецьк, 2006. – 20 с.
12. Лисицин Е. Глобалізація: об'єктивні корені, генеза та наслідки для України // Економічний часопис. — 2001. — №10. – С. 9-12.
13. Міжнародні економічні відносини. Історія міжнародних економічних відносин: Підручник / А.С.Філіпенко, В.С.Будкін, О.В.Бутенко та ін. - К.: Либідь, 1992. - 191 с.

14. Монетарна політика України в умовах глобального економічного зростання. Монографія / За науковою ред. Ю.В. Макогона. - Донецьк: ДонНУ, 2007.- 260с.
15. Полянська Я.Л. Державне регулювання зовнішньої трудової міграції // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.09.01 – демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика. – Донецьк, 2006. – 20 с.
16. Торгова Л.В., Хитра О.В. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Практикум. - Львів: «Новий Світ-2000», 2007.-220с.
17. Фомін С. Глобалізація та її наслідки для України // Політика і час. — 2001. — №7. — С. 62-73
18. Шишков Ю. Глобалізація — враг или союзник розвиваючихся стран? // Мировая экономика и международные отношения. — 2003. — №4. — С. 3.

Інформаційні ресурси:

1. Світовий банк – <http://www.worldbank.org>
2. Департамент торгівлі США – <http://www.ita.doc.gov>
3. Банк міжнародних розрахунків – <http://www.bis.org>
4. Міжнародна організація праці – <http://www.ilo.org>
5. Всесвітня торгова організація - <http://www.wto.org>
6. Конференція ООН з торгівлі та розвитку – <http://unctad.org/en/Pages/Home.aspx>
7. Міжнародна торгова палата – <http://www.iccwbo.org>
8. Європейський Союз – <http://europa.eu/>
9. Організація економічного співробітництва та розвитку – <http://www.oecd.org>
10. Міжнародний валютний фонд – <http://www.imf.org>
11. Інститут міжнародної економіки. Вашингтон – <http://www.iie.com>.
12. Національний банк України – www.bank.gov.ua
13. Державний комітет статистики України – www.ukrstat.gov.ua
14. Центральне розвідувальне управління США – <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/>
15. Інформаційний ресурс Гарвардського університету – <http://atlas.cid.harvard.edu/>
16. Лондонська біржа дорогоцінних металів – <http://www.kitco.com/>

Міжнародні видання:

1. Susan L. Kang Human Rights and Labor Solidarity: Trade Unions in the Global Economy - University of Pennsylvania Press, 2017
2. Michael Pettis The Great Rebalancing: Trade, Conflict, and the Perilous Road Ahead for the World Economy - Princeton University Press, 2018
3. Sarah LyonMark Moberg Fair Trade and Social Justice: Global Ethnographies - New York University Press, 2019
4. Saskia SassenHilary E. Kahn Framing the Global: Entry Points for Research - Indiana University Press, 2016
5. Martin Hart-Landsberg Capitalist Globalization: Consequences, Resistance, and Alternatives - Monthly Review Press, 2018
6. Ronald FindlayKevin H. O'Rourke Power and Plenty: Trade, War, and the World Economy in the Second Millennium - Princeton University Press, 2017
7. Ian GoldinKenneth Reinert Globalization for Development: Trade, Finance, Aid, Migration, and Policy - World Bank, 2017 (Revised edition)
8. Sisay Asefa Globalization and International Development: Critical Issues of the 21st Century - W.E. Upjohn Institute for Employment Research, 2019
9. Bernard HoekmanBeata Smarzynska Javorcik Global Integration and Technology Transfer - World Bank, 2016

10. World Population Prospects: The 2017 Revision. URL:
https://esa.un.org/unpd/wpp/publications/files/wpp2017_keyfindings.pdf

11. Skills supply and demand in Europe: Medium-term forecast up to 2020. URL:
<http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3052>

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП